

داد: نتیجه این شرایط این است که انباشت دانش در آن مجموعه‌ها نسبت به یک مجموعه بزرگ که مدیران مختلف با دیدگاه‌ها و تخصص‌های مختلف در آن حضور دارند، خیلی کمتر می‌شود. در نتیجه این بنگاه‌ها نمی‌توانند از سازوکارهای تأمین مالی استفاده کنند، در کشور با نخستین مشکلی که به وجود می‌آید نقدینگی بنگاه‌ها با بحران مواجه می‌شود. این بحران نقدینگی باعث می‌شود که حقوق به‌موقع پرداخت نشود، نیروها را تعدیل کنند و مشکلات مشابهی به وجود آید.

رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق بازرگانی تهران در توضیح تفاوت بنگاه‌های بزرگ و کوچک را در مواجهه با این مشکلات گفت: بنگاه‌های بزرگ برای خودشان راه‌حلی پیدا می‌کنند، یعنی یا از بانک قرض می‌گیرند یا مشتری را مجال می‌کنند درصد بالاتری پرداخت کند یا شرایط زودتری برای پرداخت داشته باشد. در برخی موارد هم از دولت کمک می‌گیرند. در حالی که بنگاه‌های کوچک معمولاً هیچ‌کدام از این سازوکارها را ندارند. آنها نمی‌توانند از بانک تأمین مالی کنند، قدرتی برای دریافت حمایت از دولت ندارند و نمی‌توانند از سازوکارهای جایگزین تأمین مالی استفاده کنند.

فردیس هشدار داد: بنابراین نخستین اتفاقی که در بنگاه‌های کوچک‌تر می‌افتد، اشتغال خُرد در سطح جامعه است. از اساس اشتغال در هر کشور، بیشتر توسط بنگاه‌های کوچک شکل می‌گیرد. حتی در کشورهای بسیار پیشرفته نیز بیش از ۹۰ درصد اشتغال توسط این بنگاه‌ها ایجاد می‌شود.

وی افزود: این بنگاه‌ها نخستین بنگاه‌هایی هستند که یکی‌یکی از چرخه اقتصادی خارج می‌شوند. پیش‌بینی‌هایی که من شنیده‌ام، متأسفانه نشان می‌دهد که باید انتظار تعدیل نیرویی حدود ۲۰ درصد در کشور را داشته باشیم. فردیس به پیامدهای اجتماعی این وضعیت اشاره کرد و گفت: متأسفانه توان جامعه ما در سال‌های گذشته به دلایل مختلف، از جمله تورم بالا و تکان‌های اقتصادی که بارها به جامعه وارد شده، بسیار کاهش یافته است. یعنی جامعه دیگر به نوعی لاغر شده و نمی‌تواند این ضربه‌ها را دفع کند.

لزوم حمایت از نیروی کار و پرهیز از خوش‌بینی کاذب

رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق بازرگانی تهران به وضعیت افراد آسیب‌پذیر در جامعه اشاره کرد و افزود: من در گذشته به وضعیت اطرافیانم نگاه کردم و دیدم افرادی مانند خودم که به هر حال در موقعیت‌های مختلف خادوند لطف کرد و توانسته‌اند حداقلی از شرایط ایمنی را برای خود و خانواده‌شان فراهم کنند، دغدغه اطرافیان‌شان را نیز دارند. آنها حواسشان به افرادی است که در بنگاه‌های اقتصادی به‌عنوان نیروی ضعیف کار می‌کنند و می‌دانند که باید از آنها حمایت شود. بنابراین فکر می‌کنم نخستین چیزی که باید به آن توجه داشته باشیم، این است که ما به شدت با

شده است. کمترین احتمال‌ها نیز بسیار زیاد است که اگر توافقی با کل جامعه جهانی حاصل شود، ساختار اقتصادی کشور چگونه تغییر خواهد کرد؟

وی به موضوع دسترسی‌ها نیز اشاره کرد و توضیح داد: با دسترسی باز، به قول «داگلاس نورث» به این مهم خواهیم رسید. در واقع، اگر مالکیت برابر باشد، یا اینکه نه، هنوز هم برخی ترجیحات برای عده‌ای وجود دارد. نظام دسترسی محدود در کشور با برخی تغییرات همچنان ادامه خواهد یافت. مهمترین مولفه این عدم قطعیت‌ها که به شدت زیاد شده، این است که افراد را از تصمیم‌گیری باز می‌دارد.

از پس‌اندازداران تا کارآفرینان

رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق بازرگانی تهران به تفاوت تأمین عدم قطعیت بر اقشار مختلف جامعه پرداخت و گفت: هنوز افرادی هستند که تصمیم به پس‌انداز نمی‌گیرند. شاید در خانه خودشان زندگی می‌کنند یا به هر حال سرپناهی به‌گونه‌ای که اهمیت دائمی دارد بالای سرشان است، برای آن‌ها این عدم قطعیت شاید آزاردهنده نباشد. اما برای کسی که در خانه اجاره‌ای زندگی می‌کند یا مهمان کسی دیگر است، این عدم قطعیت به‌شدت آزاردهنده‌تر خواهد بود.

وی در مورد کارآفرینان گفت: در مورد کسی که کارآفرین است، نوع عدم قطعیت و آزادی حرکتش بیشتر است. به طور مثال اگر یک برنامه بلندپروازانه یا برنامه‌های جدی برای توسعه کار خود داشته باشد و آن حس معنایی که در زندگی‌اش پیدا کرده برای مفید بودن را بخواهد ادامه دهد، این عدم قطعیت برایش مشکل ایجاد می‌کند. اما برای کسی که هیچ معنای واضحی از آینده ندارد، این وضعیت ممکن است او را متوقف کند و بگوید چرا باید این کار را انجام دهم؟ آینده چه اتفاقی خواهد افتاد؟

فردیس تأکید کرد: اما برای فردی که به‌ویژه در لایه‌های پایین بنگاه‌های اقتصادی کار می‌کند، این وضعیت طبیعتاً سخت‌تر می‌شود. بنگاه‌های بزرگ به نسبت بنگاه‌های کوچک کمتر آسیب می‌بینند، چرا؟ چون آنها پس‌انداز دارند و به نوعی یک بنیه انباشته اقتصادی که به آن‌ها کمک می‌کند مسائلشان را به تعویق بینازند و بتوانند آن‌ها را تحمل کنند.

آسیب‌پذیری بنگاه‌های کوچک و تأثیر بر اشتغال

فردیس با یادآوری چالش‌های بنگاه‌های کوچک گفت: بنگاه‌های کوچک معمولاً پس‌انداز کافی ندارند و دانش جمع‌شده مدیریتی در آن‌ها به اندازه‌ای نیست که بتوانند به‌خوبی با مسائل مواجه شوند. این بنگاه‌ها معمولاً به‌گونه‌ای هستند که فردی که مثلاً مغازه‌ای را اداره می‌کند، همان مالک آن هم هست. به همین ترتیب، همان فرد کارگاه کوچک تولیدی را نیز مدیریت می‌کند و به نوعی خدمات و توزیع را در همان حوزه به عهده دارد. وی با تأکید بر موانع تأمین مالی بنگاه‌های کوچک ادامه